

Sygn. akt III CSK 390/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Gminy B.
przeciwko S. O.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 13 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 czerwca 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] w wyniku apelacji pozwanego zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji zasądzający od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 191 518,79 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu tytułem kary umownej i oddalił powództwo w całości.

Sąd drugiej instancji podzielił zarzut pozwanego zawarcia umowy o wykonanie robót budowlanych pod wpływem błędu wywołanego przez stronę powodową (art. 84 k.c.). Stwierdził, że pozwany składając na zamówienie publiczne strony powodowej ofertę na wykonanie robót i w zakresie wynagrodzenia ryczałtowego był w błędzie co do ilości materiałów stalowych koniecznych do budowy, a błąd ten wywołała strona powodowa zamieszczając, jako część przetargowej dokumentacji technicznej, stanowiącej istotne warunki zamówienia, przedmiar robót zawierający zaniżone dane co do ilości stali potrzebnej do budowy. Stwierdził, że okoliczność, iż przedmiar robót nie musiał być dołączony do dokumentacji nie ma znaczenia dla oceny zarzutu pozwanego dotyczącego błędu, gdyż z chwilą dołączenia przez stronę powodową przedmiaru do dokumentacji przetargowej, stał się on jej częścią i elementem opisu przedmiotu zamówienia. Strona powodowa dołączając do dokumentacji przetargowej błędny przedmiar robót spowodowała błąd oferenta - pozwanego, co do ilości potrzebnej stali a tym samym jej ceny i wartości robót. Gdyby wadliwy przedmiar nie był dołączony do dokumentacji, taki błąd by nie powstał i pozwany nie złożyłby oferty o takiej samej treści, gdyby nie pozostawał w błędzie co do ilości stali koniecznej do wykonania prac objętych zamówieniem. Z tych przyczyn Sąd uznał błąd za wywołany przez stronę powodową i istotny, co uzasadniało ocenę, że pozwany skutecznie uchylił się od skutków prawnych swoje oświadczenia woli w postaci złożenia określonej oferty zawarcia umowy (art. 88 k.c.).

W skardze kasacyjnej strona powodowa jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołuje się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien w wyodrębnionym wywodzie prawnym, odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne. Wymaga to przedstawienia tego zagadnienia przez odpowiednie sformułowanie, jako abstrakcyjnego, ogólnego pytania prawnego o uniwersalnym charakterze powstałego na tle określonego przepisu prawa, wskazania kontrowersji i rozbieżnych ocen prawnych, jakie zagadnienie to wywołuje, wykazania, że mają one tak poważny charakter, iż wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz przydatnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.).

Strona powodowa nie wykazała, że w sprawie występują tak rozumiane zagadnienia prawne.

Nie są bowiem zagadnieniami prawnymi sformułowane przez nią trzy pytania: „1. czy przedmiar robót załączony do dokumentacji projektowej stanowiącej podstawę do świadczenia robót budowlanych w ramach zamówienia publicznego, w sytuacji, gdy w istotnych postanowieniach umowy przyjęto zasadę wynagrodzenia ryczałtowego, ma charakter wyłącznie pomocniczy i orientacyjny i jako taki dokument nie może wprowadzić profesjonalnego wykonawcy robót budowlanych w błąd, o którym mowa w art. 84 § 1 i 2 k.c.? 2. W przypadku udzielenia odpowiedzi negatywnej na pytanie nr 1: jaki jest zakres dopuszczalnego odstępstwa pomiędzy przekroczeniem wartości (ilości) materiałów budowlanych wskazanych w przedmiarze robót budowlanych a wartościami realnie zużytymi, w sytuacji gdy w istotnych postanowieniach umowy przyjęto zasadę wynagrodzenia ryczałtowego, tak by można mówić o błędzie w rozumieniu art. 84 § 2 k.c.? 3. czy dopuszczalne jest warunkowe odstąpienie od umowy z powołaniem się na dyspozycję art. 84 § 1 i 2 k.c., polegające na złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy z zastrzeżeniem, że w przypadku, gdy strona, która miała wywołać istotny błąd, o którym mowa w cytowanych przepisach konwaliduje treść umowy

poprzez zapłatę za różnicę w wartościach materiałów budowlanych wskazanych w przedmiarze robót budowlanych i wartościach realnie zużytych w trakcie świadczenia robót budowlanych, do odstąpienia nie dojdzie?”.

Pytania te nie odnoszą się do abstrakcyjnych, ogólnych i uniwersalnych problemów prawnych występujących na tle określonych przepisów prawa, lecz w istocie stanowią pytania o prawidłowość zastosowania przez Sąd drugiej instancji przepisów art. 84 § 1 i 2 k.c. w rozpoznawanej sprawie, a więc o trafność jej rozstrzygnięcia. Strona powodowa nie przedstawiła pogłębionego, abstrakcyjnego wyводу prawnego wskazującego na występowanie kontrowersji lub rozbieżnych ocen prawnych w kwestiach objętych pytaniami ani nie wykazała poważnego charakteru zagadnień, wymagającego zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy.

Skarżąca nie wykazała też drugiej przesłanki przesądu, na którą się powołała, nie przedstawiła bowiem żadnych argumentów, które uzasadniałyby ocenę, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego, oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w drugiej instancji wyrok oczywiście wadliwy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.